

Znak: WZPS-1.862.4.2.2025.MN
Szczecin, 18 marca 2025 r.

Uwagi i wnioski pokontrolne

Na podstawie art. 113 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 214) przekazuję niniejsze wnioski z kontroli przeprowadzonej na podstawie art. 10 ust. 1 cytowanej ustawy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pyrzycach, ul. Dworcowa 23, 74-200 Pyrzyce, zwanym w dalszej części niniejszych wniosków „organem”, „kontrolowaną jednostką” lub „PUP”.

Kontrola została przeprowadzona w dniach 27-28 lutego 2025 r. na podstawie upoważnienia Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 5 lutego 2025 r. nr 6/2025 przez zespół złożony z pracowników Oddziału Rynku Pracy, Egzekucji i Inwestycji w Sektorze Zdrowia Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w składzie: Magdalena Nowodworska (główny specjalista, przewodniczący zespołu kontrolnego) i Dorota Blajda (inspektor wojewódzki). Kontrolujący przed przystąpieniem do czynności kontrolnych złożyli oświadczenie o braku okoliczności, które uzasadniałyby wyłączenie ich z udziału w przedmiotowej kontroli. Kontrolę odnotowano w książce kontroli PUP (poz. nr 1 w roku 2025).

Przedmiot i zakres kontroli

1. Wydawanie decyzji w sprawach statusu osoby bezrobotnej i prawa do świadczeń przewidzianych w ustawie z uwzględnieniem przypadków wzruszenia decyzji.
2. Wydawanie decyzji o zwrocie nienależnie pobranego świadczenia pieniężnego.
3. Pośrednictwo pracy ze szczególnym uwzględnieniem przyjmowania i upowszechniania krajowych ofert pracy

Tryb kontroli: planowa w trybie zwykłym.

Okres objęty kontrolą: od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia rozpoczęcia kontroli.

Ustalenia przeprowadzonych czynności kontrolnych

W celu dokonania oceny prawidłowości wydawania decyzji w sprawach statusu osoby bezrobotnej i prawa do świadczeń przewidzianych w ustawie z uwzględnieniem przypadków wzruszenia decyzji, analizie poddano 34 spraw [dowód: imienny wykaz skontrolowanych akt administracyjnych osób bezrobotnych, str. 13-14 akt kontroli]. Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- osoba bezrobotna w dniu rejestracji została uprawniona do zasiłku w wysokości 100% kwoty zasiłku podstawowego, następnie dostarczyła świadectwa pracy mające wpływ na wysokość zasiłku dla bezrobotnych. W odpowiedzi na powyższe, kontrolowana jednostka wydała decyzję w trybie art. 155 Kpa, w którym przyznała osobie bezrobotnej prawo do zasiłku w wysokości 120%. Powyższy tryb został niezasadnie przez organ zastosowany. W skontrolowanym przypadku organ winien był wydać nową decyzję przyznającą prawo do zasiłku w wysokości 120% kwoty zasiłku podstawowego od dnia dostarczenia ww. świadectw pracy na podstawie art. 71 ust. 6 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy [dowód: decyzja z dnia xxx r. nr xxx wraz z załącznikami, str. 15-17 akt kontroli].

- organ wznowił postępowanie na podstawie art. 145 § 1 pkt 5 Kpa i orzekł co do istoty sprawy na podstawie art. 151 Kpa, pomimo braku przesłanek do wznowienia postępowania. Przepis art. 145 § 1 pkt 5 Kpa stanowi, że w sprawie zakończonej decyzją ostateczną wznawia się postępowanie, jeśli wyjdą na jaw istotne dla sprawy nowe okoliczności faktyczne lub nowe dowody istniejące w dniu wydania decyzji, nie znane organowi, który wydał decyzję. W skontrolowanym przypadku wyszła na jaw nowa okoliczność faktyczna istotna dla sprawy, jednakże nie istniała ona w momencie wydania decyzji. Nowa okoliczność pojawiła się później tj. przyznanie na mocy Samorządowego Kolegium Odwoławczego świadczenia pielęgnacyjnego na wsteczny okres [dowód: postanowienie z dnia xxx r. nr xxx, decyzja z dnia xxx r. nr xxx wraz z załącznikami, str. 20 – 34 akt kontroli].

- organ po wznowieniu postępowania wydał decyzję, w której uchylił poprzednie decyzje: o uznaniu za osobę bezrobotną z dniem xxx r. oraz o przyznaniu prawa do zasiłku dla osób bezrobotnych od dnia xxx r. a następnie orzekł o odmowie uznania za osobę bezrobotną z dniem xxx r. oraz o utracie prawa do zasiłku dla osób bezrobotnych z dniem xxx r. Powyższe rozstrzygnięcie decyzji zawiera błędy, tj. organ uchylił decyzję z dnia xxx r. o uznaniu za osobę bezrobotną z pominięciem dalszego rozstrzygnięcia decyzji dotyczącej odmowy przyznania prawa do zasiłku od dnia rejestracji, natomiast przy orzeczeniu co do istoty winien orzec tylko o odmowie uznania za osobę bezrobotną z dniem xxx r. Zasiłek dla bezrobotnych jest bowiem pochodną statusu osoby bezrobotnej. Skoro osoba bezrobotna już w dniu xxx r. nie spełnia warunków do uzyskania statusu to nie ma mowy o utracie prawa do zasiłku z dniem xxx r. [dowód: decyzja z dnia xxx r. nr xxx, str. 39-41 akt kontroli].

W celu dokonania oceny prawidłowości wydawania decyzji o zwrocie nienależnie pobranego świadczenia pieniężnego, analizie poddano 9 spraw tj. wszystkie, w których podjęto decyzję o zwrocie w kontrolowanym okresie [dowód: imienny wykaz skontrolowanych akt administracyjnych osób bezrobotnych, str. 12 akt kontroli]. Ustalono, że kontrolowana jednostka przed wydaniem decyzji o zwrocie nienależnie pobranego świadczenia pieniężnego przeprowadza postępowanie wyjaśniające, zawiadamia strony o toczącym się postępowaniu w sprawie zwrotu nienależnie pobranego świadczenia i informuje o prawie wzięcia czynnego udziału w postępowaniu i wypowiedzeniu się co do zebranych dowodów w sprawie w myśl art. 10 § 1 Kpa. Stwierdzono, że osoby bezrobotne są pouczone o obowiązku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia pieniężnego, jednakże brak w pouczeniu dalszej informacji, czym jest świadczenie nienależnie pobrane (tj. art. 76 ust. 2 pkt 1 – 7 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy). Ponadto w decyzjach zwrotowych wystąpiły przypadki powołania podstawy prawnej niezgodnej ze stanem faktycznym i prawnym (np. ze stanu faktycznego oraz z uzasadnienia decyzji wynika, że osoba bezrobotna winna zwrócić koszt szkolenia wynikający z art. 76 ust. 2 pkt 4 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, natomiast w podstawie prawnej

powołano przepis art. 76 ust. 2 pkt 1 cyt. ustawy stanowiący o wypłacie świadczenia pieniężnego mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do jego pobierania, jeżeli pobierający to świadczenie był pouczone o tych okolicznościach), jak również braku w uzasadnieniu decyzji przytoczenia pełnej treści powołanego w podstawie prawnej przepisu art. 76 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy [dowód: decyzja z dnia xxx r. nr xxx, str. 38 akt kontroli, decyzja z dnia xxx r. nr xxx, str. 49 akt kontroli oraz decyzja z dnia xxx r. nr xxx, str. 47 akt kontroli].

Zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy powiatowy urząd pracy udziela m.in. wsparcia bezrobotnym i poszukującym pracy w poszukiwaniu zatrudnienia poprzez pozyskiwanie i upowszechnianie ofert pracy. Ustalono, że w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy na dzień 31 grudnia 2024 r. zarejestrowanych było 1139 osób bezrobotnych, w tym 914 osób zaliczono do grupy znajdującej się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Do tej grupy zaliczają się: długotrwale bezrobotni, czyli zarejestrowani powyżej 12 miesięcy w ciągu ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresu odbywania stażu. Kontrolowana jednostka na pierwszym stawia pośrednictwo pracy, które jest priorytetem w aktywnych działaniach mających na celu ożywienie lokalnego rynku pracy, aktywizację i pozyskanie do współpracy nowych pracodawców w celu zwiększenia liczby miejsc zatrudnienia. Pośrednictwo pracy ma za zadanie udzielać pomocy bezrobotnym i osobom poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia, natomiast pracodawcom w znalezieniu odpowiednich pracowników. Realizowane jest bezpłatnie na zasadach dostępności usług, dobrowolności, jawności i równości.

Stwierdzono, że w 2024 roku do kontrolowanej jednostki wpłynęło 248 ofert pracy niesubsydiowanej. W ramach zatrudnienia subsydiowanego zrealizowano 233 oferty. Wpłynęło również 6 ofert pracy spoza powiatu. W 2024 roku w urzędzie pracy zorganizowano również 2 giełdy pracy: giełda pracy dla firmy DALL Rudyńscy w Pyrzycach oraz giełda pracy dla Aresztu Śledczego w Szczecinie. Odbywały się także spotkania z pracodawcami z terenu powiatu pyrzyckiego w celu nawiązania współpracy, pozyskania nowych ofert pracy oraz zapoznania ich z usługami oferowanymi przez urząd pracy. Spotkania polegały na bezpośrednim kontakcie z pracodawcą, podczas których pośrednicy pracy i doradcy zawodowi mieli możliwość zapoznania się ze specyfikacją pracy oraz wymaganiami i oczekiwaniami względem potencjalnych pracowników [dowód: informacja uzyskana od PUP w Pyrzycach, str.53-58 akt kontroli].

W toku kontroli zbadano 30 kompletów kart rejestracyjnych osób bezrobotnych, którym została przedstawiona propozycja pracy oraz zgłoszenia wolnego miejsca zatrudnienia lub przygotowania zawodowego [dowód: imienny wykaz skontrolowanych akt osób bezrobotnych, którym wydano skierowanie do pracy, str. 10-11 akt kontroli]. Stwierdzono 2 przypadki, gdzie zgłoszenie oferty pracy zawierało wysokość wynagrodzenia (stawka godzinowa) niższą niż minimalną stawkę godzinową obowiązującą w 2025 roku, co tym samym narusza definicję odpowiedniej pracy, określonej w art. 2 ust. 1 pkt 16 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy [dowód: zgłoszenie oferty pracy, str. 50-52 akt kontroli].

Przeprowadzone czynności kontrolne według zatwierdzonych w programie kontroli kryteriów pozwalają na ocenę kontrolowanych zadań na poziomie – pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości ¹.

Przekazując powyższe uwagi, wnoszę o podjęcie stosownych działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, a w szczególności zalecam:

1. stosować właściwy dla danej sprawy tryb postępowania administracyjnego oraz prowadzić postępowanie mając na uwadze granice określone przepisami prawa formalnego i materialnego,
2. powoływać w wydawanych decyzjach właściwą podstawę prawną, podejmować pełne rozstrzygnięcie decyzji oraz przytaczać w uzasadnieniu decyzji przepisy mające zastosowanie w sprawie,
3. zamieszczać w informacji dla osób bezrobotnych treść przepisu art. 76 ust. 2 pkt 1-7 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
4. przedstawiać osobom bezrobotnym oferty odpowiedniej pracy spełniające warunki określone w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Niniejszy dokument pokontrolny sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz przekazano Dyrektorowi Powiatowego Urzędu Pracy w Pyrzycach, drugi egzemplarz pozostaje w aktach Oddziału Rynku Pracy, Egzekucji i Inwestycji w Sektorze Zdrowia Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie.

Pouczenie

Zgodnie z treścią art. 113 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy Powiatowy Urząd Pracy może w terminie 14 dni od dnia otrzymania zaleceń, uwag i wniosków, zgłosić do nich zastrzeżenia.

Zarówno w przypadku uwzględnienia, jak i nieuwzględnienia zastrzeżeń zgłoszonych przez jednostkę, o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych należy powiadomić Wojewodę Zachodniopomorskiego, za pośrednictwem Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego dokumentu.

Zgodnie z treścią art. 115 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, kto nie realizuje zaleceń wojewody, o których mowa w art. 113 – podlega karze pieniężnej w wysokości 6000 zł. Zgodnie zaś z art. 115 ust. 2 ww. ustawy, kto nie stosuje standardów usług rynku pracy - podlega karze pieniężnej w wysokości do 10 000 zł.

Podpisano z upoważnienia
Wojewody Zachodniopomorskiego

Paweł Wegner
Dyrektor Wydziału
Zdrowia i Polityki Społecznej

właściwy podpis na oryginale

¹ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości i negatywna.